

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กลุ่มงานพระราชบัญญัติและนิติ ๑ สำนักงานประชุม โทร. ๐ ๒๒๔๒ ๕๕๐๐ ต่อ ๗๕๑๑
ที่ สฟ ๐๐๔๔.๐๖/๔๕๔ วันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ (ฉบับที่..) พ.ศ.

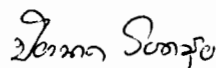
เรียน ประธานคณะกรรมการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างพระราชบัญญัติฯ

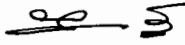
ด้วยนายพิสิฐ ลี้อาธรรม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์ กับคณะ จำนวน ๒๐ คน ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ (ฉบับที่..) พ.ศ. ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ เพื่อให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณา โดยร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเสนอมาถูกต้อง ตามมาตรา ๑๓๓ (๒) ของรัฐธรรมนูญ

ในการนี้ รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร ได้วินิจฉัยว่า ร่างพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ (ฉบับที่..) พ.ศ. ไม่เป็นร่างพระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้องการเงิน ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๓๔ และให้ดำเนินการตาม ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๑๐ วรรคสี่ ต่อไป ดังนั้น สำนักงานประชุมจึงขอส่ง ร่างพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ (ฉบับที่..) พ.ศ. เพื่อให้ คณะกรรมการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างพระราชบัญญัติที่เสนอ โดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ดำเนินการจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นฯ ตามข้อบังคับ การประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๑๐ วรรคสี่ ต่อไป รายละเอียดปรากฏตามเอกสารที่แนบ มาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

(นางสาวเนติมา คงระจับ)
นิติกรปฏิบัติการ

(นางปิยนารถอดมัย)
ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานพระราชบัญญัติและนิติ ๑

(นางสินี สัมมิ)
ผู้อำนวยการสำนักงานการประชุม
๑๙ ต.ค. ๖๔

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ (ฉบับที่ ...)
พ.ศ.

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ เพื่อให้ประชาชนผู้ติดต่อราชการและผู้ยื่นคำขอที่ได้กระทำต่อนักงานเจ้าหน้าที่หรือผู้พิจารณาอนุญาตคำขอนั้น ไม่จำเป็นต้องมีการจัดเตรียมสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนในการยื่นยื่นตัวตนของผู้ติดต่อราชการหรือผู้ยื่นคำขอ เว้นแต่จะมีกฎหมาย กฎ ระเบียบ บัญญัติหรือกำหนดเอาไว้เป็นอย่างอื่น ทั้งนี้ เพื่อเป็นการลดภาระของประชาชน ผู้ยื่นคำขอหรือผู้ที่ติดต่อราชการ ตลอดจนเพื่อให้สอดคล้องกับบทบัญญัติของพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๖๒ และพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๒ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๘)

เหตุผล

ปัจจุบันประเทศไทยมีการตรากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินกิจกรรมของประชาชนและภาคเอกชน ซึ่งมีความจำเป็นจะต้องมีการขอรับอนุญาตจากส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ และรัฐวิสาหกิจต่าง ๆ เป็นจำนวนมาก โดยในกระบวนการพิจารณาอนุญาตตามคำขอดังกล่าวมีหลายขั้นตอนและเกี่ยวข้องกับพนักงานเจ้าหน้าที่ในหลายระดับ โดยในระยะเวลาที่ผ่านมาพนักงานเจ้าหน้าที่และผู้มีอำนาจพิจารณาคำขอมักจะมีการแจ้งให้ประชาชนผู้ติดต่อราชการหรือผู้ยื่นคำขอจะต้องดำเนินการคัดถ่ายสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนพร้อมทั้งลงชื่อรับรองสำเนาถูกต้องส่งมอบให้แก่พนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อประกอบพิจารณาอนุญาตตามคำขอ โดยที่มิได้มีความจำเป็นแต่อย่างใด เนื่องจากเจตนารมณ์ของการมีบัตรประจำตัวประชาชนตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๖ มิเพื่อใช้ในการเป็นหลักฐานแสดงตนเท่านั้น การขอสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนเพื่อการดังกล่าวของพนักงานเจ้าหน้าที่จึงเป็นการสร้างขั้นตอนในการติดต่อราชการให้แก่ประชาชนหรือผู้ติดต่อราชการโดยไม่จำเป็น อีกทั้งเป็นการเพิ่มความเสี่ยงให้แก่ประชาชนหรือผู้ยื่นคำขอในการที่ข้อมูลตามบัตรประชาชนดังกล่าวจะเกิดการรั่วไหลหรือมีการนำไปใช้ ผิดวัตถุประสงค์อันก่อให้เกิดความเสียหายแก่ประชาชนหลายกรณี นอกจากนี้ ในปัจจุบันภาครัฐได้มีการพัฒนา รูปแบบการจัดเก็บข้อมูลและการตรวจสอบยืนยันตัวบุคคลด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ในหลายรูปแบบ และมีการตรากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล กรณีจึงไม่มีความจำเป็นจะต้องกำหนดเงื่อนไขที่จะต้องให้ผู้ยื่นคำขอดำเนินการคัดถ่ายสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนเพื่อประกอบการยื่นคำขอใด ๆ อีก จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง
พระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ (ฉบับที่ ..)
พ.ศ.

.....
.....
.....

.....

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ

.....

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้

“มาตรา ๘ ให้เป็นหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่ในการรับคำขอจะต้องตรวจสอบคำขอและรายการเอกสารหรือหลักฐานที่ยื่นพร้อมคำขอให้ถูกต้องครบถ้วน หากเห็นว่าคำขอไม่ถูกต้องหรือยังขาดเอกสารหรือหลักฐานใดให้แจ้งให้ผู้ยื่นคำขอทราบทันที ถ้าเป็นกรณีที่สามารแก้ไขหรือเพิ่มเติมได้ในขณะนั้น ให้แจ้งให้ผู้ยื่นคำขอดำเนินการแก้ไขหรือยื่นเอกสารหรือหลักฐานเพิ่มเติมให้ครบถ้วนถ้าเป็นกรณีที่ไม่อาจดำเนินการได้ในขณะนั้นให้บันทึกความบกพร่องและรายการเอกสารหรือหลักฐานที่จะต้องยื่นเพิ่มเติม พร้อมทั้งกำหนดระยะเวลาที่ผู้ยื่นคำขอจะต้องดำเนินการแก้ไขหรือยื่นเพิ่มเติมไว้ในบันทึกดังกล่าวด้วยและให้พนักงานเจ้าหน้าที่และผู้ยื่นคำขอลงนามไว้ในบันทึกนั้น ทั้งนี้ สำหรับบรรดารายการเอกสารหรือหลักฐานที่ยื่นพร้อมคำขอตามพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่จะมีกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือข้อบังคับใดบัญญัติหรือกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น การติดต่อราชการหรือการยื่นคำขอตามพระราชบัญญัตินี้ ห้ามมิให้พนักงานเจ้าหน้าที่กำหนดเงื่อนไขให้ผู้ติดต่อราชการหรือผู้ยื่นคำขอจัดเตรียมและส่งมอบสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนเพื่อประกอบคำขอหรือเพื่อการแสดงตนในการติดต่อราชการ กรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่หรือผู้อนุญาตประสงค์ที่จะตรวจสอบและบันทึกข้อมูลจากบัตรประจำตัวประชาชนของผู้ยื่นคำขอหรือผู้ติดต่อราชการ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่หรือผู้อนุญาตแล้วแต่กรณี ดำเนินการบันทึกข้อมูลดังกล่าวผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ หรือทำการจดบันทึกข้อมูลเฉพาะเท่าที่จำเป็นต่อการพิจารณาอนุญาตด้วย

ตนเองในแบบบันทึกข้อมูลที่คุณอนุญาตพิจารณากำหนดเอาไว้ในคู่มือสำหรับประชาชนตามมาตรา ๗ สำหรับบรรดา
ข้อมูลที่มีการบันทึกดังกล่าวให้ถือเป็นข้อมูลลับและเก็บรักษาให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองข้อมูลส่วน
บุคคล และข้อมูลที่มีการบันทึกในข้างต้นจะนำไปใช้เพื่อวัตถุประสงค์อื่นนอกจากการพิจารณาคำขอมิได้”

.....

.....

บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ (ฉบับที่ ...)
พ.ศ.

แก้ไขความในมาตรา ๘ โดยบัญญัติเพิ่มเติมมิให้พนักงานเจ้าหน้าที่หรือผู้อนุญาตแจ้งหรือมีคำสั่งใดๆ ให้ผู้ติดต่อราชการหรือผู้ยื่นคำขอจะต้องคัดถ่ายและส่งมอบสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนเพื่อประกอบการพิจารณาอนุญาตตามคำขอ เนื่องจากเจตนารมณ์ของการมีบัตรประจำตัวประชาชนก็มีเพียงเพื่อประโยชน์ในการยืนยันตัวบุคคลเท่านั้น อีกทั้งข้อมูลตามบัตรประจำตัวประชาชนดังกล่าวในปัจจุบันมีความสำคัญและนำมาใช้ในการทำธุรกรรมทางการเงิน ข้อมูลทางด้านภาษี และนิติกรรมสัญญาต่าง ๆ ทั้งในภาครัฐและเอกชนอย่างแพร่หลาย กรณีจึงมีความเสี่ยงหากมีการนำสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนของผู้ยื่นคำขอไปใช้อย่างผิดวัตถุประสงค์ ซึ่งอาจทำให้เกิดความเสียหายแก่ประชาชนอย่างเป็นอย่างมาก อีกทั้งในปัจจุบันภาครัฐได้มีการตรากฎหมายและกำหนดนโยบายเตรียมการเข้าสู่สังคมดิจิทัลอย่างเต็มรูปแบบ ซึ่งได้มีการกำหนดขั้นตอนและกระบวนการในการยืนยันแสดงตนตัวบุคคลโดยใช้วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์หรือเทคโนโลยีที่มีทันสมัย ปลอดภัย และเป็นมาตรฐานเดียวกัน กรณีมีความจำเป็นที่จะต้องกำหนดมาตรการทางกฎหมายในเรื่องดังกล่าวให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น อันเป็นการคุ้มครองปกป้องสิทธิของประชาชนอีกประการหนึ่ง

นอกจากนี้ ในกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่หรือผู้อนุญาตคำขอมีความจำเป็นจะต้องบันทึกข้อมูลในบัตรประจำตัวประชาชนให้ดำเนินการโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ หรือให้จดบันทึกในรูปแบบรายการที่กำหนดไว้เท่าที่จำเป็นต่อการพิจารณาคำขอดังกล่าว สำหรับข้อมูลที่มีการบันทึกจะต้องจัดเก็บรักษาเป็นความลับ และให้ดำเนินการตามกฎหมายเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลอย่างเคร่งครัด